S Motoristy se snažím spolupracovat průběžně, ale jsou i jiné varianty, říká před volbami do Sněmovny předseda Svobodných Vondráček

Datum	14.1.2025
Subjekt	Svobodní
Autor	Libor Vondráček
Region	Tschechische Republik - Ganz Tschechien
Kategorie	Politik

Volby do Poslanecké sněmovny se blíží. Mají Svobodní jasno, zda do nich půjdou sami, nebo po boku nějakého jiného subjektu či více subjektů? Ptám se proto, že předseda Motoristů sobě Petr Macinka se nechal slyšet, že si umí spolupráci se Svobodnými představit…

»Když jsme před 35 lety prožívali revoluci, vzhlíželi jsme k Západu. Ten pro nás tehdy představoval vzor svobody a prosperity. Něco se ovšem zvrtlo,« **píše se na úvod webu strany Svobodných. Právě oni mohou být i jistým jazýčkem na vahách v následujících volbách do Poslanecké sněmovny. Ke komu se připojí? A jaké mají recepty na snižování státního dluhu, jež je jedním z klíčových momentů jejich programu? I o tom si iportaL24.cz povídal v rozhovoru s předsedou Svobodných Liborem Vondráčkem.**

My máme jasno v tom, co jsou naše priority. A tou nejdůležitější je v tuhle chvíli peněženka českých občanů, kterou tak pošlapávaly poslední vlády. A nijak bychom jí nepomohly, kdyby hlasy pro Svobodné propadly. Takže hledáme možnosti, jak se spojit s tím, kdo má právě ty stejné priority.

Aktuálně jsou ve hře čtyři varianty naší účasti ve sněmovních volbách. Hned na prvním zasedání republikového výboru jsme si řekli, že není možné před volbami spolupracovat s někým, kdo se účastnil vládnutí předchozí i současné vlády. Všichni ostatní naopak připadají v úvahu. A určitým způsobem se to krystalizuje, vznikají tedy volební bloky. Jeden z nich reprezentuje převážně SPD, s nímž jsme si vyjasnili, že máme rozhodně společnou prioritu číslo jedna a rozumíme si i v prioritě dva a tři. A díky tomu, že Markéta Šichtařová jako ekonomka dává punc naší první prioritě, tak i oni vnímají, že by bylo dobré spojit síly s dalším ekonomicky zdatným a pro podnikatele zajímavým subjektem.

Druhá varianta se týká právě Motoristů, které jste zmínil. Pokud vím, takto naposledy mluvil Petr Macinka na našem sněmu v roce 2023, ale možné je cokoli, protože ty věci se u čerstvě (znovu)vytvořených stran rychle mění. My se od covidu potkáváme průběžně a věci spolu konsultujeme, nejenom na úrovni volební spolupráce. Ale je pravda, že když jsme se setkali naposledy, tak jsme se o těch sněmovních volbách informovali už podrobněji a oboustranně.

Třetí varianta je zatím nejvíce virtuální, ale zároveň by teoreticky mohla připadat v úvahu, a to je vznik nové strany Tomáše Březiny, který ukázal jako podnikatel, že umí počítat, že je schopen vytvořit něco, co je následně úspěšné, a já sám jsem moc zvědavý, co z toho bude. Protože ve chvíli, kdy pan Březina oznamoval svoji kandidaturu na prezidenta a my jsme mu položili naše prezidentské otázky, tak z jeho odpovědí vyplývalo, že máme téměř totožný pohled na svět. To znamená, že by to

pro nás byl názorově velice blízký subjekt, ale protože zatím neexistuje, je těžké se o něm bavit. Nicméně je to určitá varianta, u níž platí, že pokud by se kroky dělaly rychle, mohla by stihnout nějak zamíchat kartami.

Čtvrtou alternativou je potom samostatná kandidatura, která ale není příliš pravděpodobná, a to právě vzhledem k dramatičnosti současné situace, kdy opravdu nesmíme riskovat ve sněmovních volbách propadnutí hlasů.

Takže se domnívám, že nakonec dojde k vytvoření širší platformy tak, jak mě k tomu opakovaně vyzýval třeba i Václav Klaus, který mi v podstatě při každé příležitosti, kdy jsme se potkali, nezapomněl připomenout, že Petr Mach stranu před lety založil špatně. Že to měla být širší platforma a že bych to měl nějak napravit.

Zmínil jste, že pro vás hraje klíčovou roli peněženka českých občanů. Ostatně je to jedna z priorit Svobodných – vyrovnaný státní rozpočet a snižování státního dluhu. Jak jste v tomto směru hodnotil tiskovou konferenci vlády, kde se premiér Petr Fiala a ministr financí Zbyněk Stanjura pochválili za schodek 271,4 miliardy?

Především je třeba si uvědomit, že dnešní dluh jsou budoucí daně a budoucí inflace, tudíž se nejedná o nějaké virtuální číslo. To není o tom, že se budeme chvástat, že jinde jsou na tom ještě hůř než u nás, a tak můžeme být v klidu.

Víte, v jejich pozici asi nic jiného dělat nemůžou, a musí nám slibovat a opakovaně lhát, že budou snížené schodky, že budeme mít menší dluhy. A ty dluhy, které nasekala tahle vláda, se už pohybují skoro okolo jednoho bilionu korun, pokud si k tomu připočteme rozpočet na rok 2025. To znamená, že přes 1 bilion korun dluhu vytvořila vláda Petra Fialy, a to určitě není něco, za co bychom ji měli chválit.

A jak z toho ven? Jaké řešení nabízejí Svobodní?

Podobné jako argentinský prezident Javier Milei či Elon Musk s Donaldem Trumpem. Je třeba z toho jít ven razantní redukční dietou pro státní aparát. Pro všechny vyvolené organizace, jimž stát platí dotace. Pro všechny skupiny, které čerpají nejrůznější nesmyslné podpory, včetně podpory orientující se na zelenou ideologii. To jsou věci, které v součtu tvoří ty miliardy. A Nejvyšší kontrolní úřad opakovaně upozorňoval, že z naší ekonomiky se stává dotační ekonomika a že dotace jsou opravdu rozdělovány v obrovském množství. Že činí téměř 30 % ze státního rozpočtu.

To znamená, že i politické neziskovky je potřeba zásadním způsobem odpojit od státních toků a také snížit počty nejrůznějších úředníků, státních zaměstnanců. Rovněž se můžeme pobavit o velké položce, kterou aktuálně činí asistenti ve školství. Ve chvíli, kdy se zavedla povinná školní inkluze, jež devastuje úroveň našeho školství, tak se to zároveň podepisuje i na státním rozpočtu, protože najednou bylo přijato přes 30 tisíc nových zaměstnanců do školství. Vláda se chvástá, kolik peněz do školství jde, ale to je i vlivem skutečnosti, že tady najednou platíme právě tyto zaměstnance, zatímco dřív fungovaly daleko efektivněji speciální školy a nebylo třeba je měnit.

Na internetových stránkách jste společně s Markétou Šichtařovou připravili 14 kroků obnovy, aby země opět začala vzkvétat. Jeden z nich se týká důchodů. Nesouhlasíte tedy s vládou a její argumentací, že kdyby neudělala tzv. reformu včetně posunu věku odchodu do penze až k 67 letům, nebylo by v budoucnu na důchody?

Markéta Šichtařová velice pěkně spočítala, kolik zkonzumují právě ty dotace. Kdybychom peníze místo toho přesměrovali do důchodového fondu, tak by bezpečně na důchody bylo. Ještě nějakých 50

let by se mohly rozdávat v současné výši a demografický vývoj by na tom nic nezměnil.

Pochopitelně, že demografický vývoj je docela neúprosný, tudíž je potřeba bavit se o tom, že systém by měl být udržitelný a měl by nějak fungovat s ohledem na budoucnost. Na druhou stranu není možné v současné situaci, kdy stát rozdává na nesmysly, zvyšuji se platy kdekomu včetně politiků a vláda chce přidávat další peníze České televizi, zároveň škrtat právě na důchodech. Protože lidi, kteří už dneska mají za sebou to období třiceti, pětatřiceti nebo i více let v práci, logicky očekávají, že dostanou nějaký důchod.

Těm, kteří dneska nastupují do práce, klidně může stát říct, »bude to všechno jinak, neposílejte tolik peněz na sociálním pojištění, protože nebudete mít za 40 let důchody«. Tohle všechno teoreticky stát může udělat, ale rozhodně to nesmí provést lidem, kteří už tu práci mají za sebou a peníze tam poslali. Ti lidé teď mají legitimní očekávání, že je taky dostanou zpátky, protože to není žádná sociální dávka. Důchod je něco, co se lidem de facto vrací z toho období, kdy byli v produktivním věku.

Padlo tu slovo »udržitelnost«. Teď se hodně skloňuje hlavně v souvislosti s životním prostředím. Není to tak dávno, co jste odevzdali ve Sněmovně petici s 50 tisíci podpisy proti zákazu aut na benzín a naftu. Vzhledem k tomu, že se Svobodní ostře vymezují vůči Zelené dohodě pro Evropu, zeptám se vás rovnou: je Green Deal sprosté slovo, jak kdysi zaznělo v rozhovoru iportaL24.cz s šéfem OS KOVO Romanem Ďurčem?

Green Deal určitě sprosté slovo není, stejně jako například Marxův Kapitál… Ale je to nesmyslný nápad, který nemůže fungovat, nedá se opravit a každý, kdo tvrdí, že Green Deal kosmeticky vylepší, aby nás tolik nebolel, lže. Ani marxismus-leninismus opravit nelze. A Green Deal v podstatě říká – ústy paní předsedkyně Evropské komise – že nás čeká 30 let chudoby, abychom možná jednou zachránili planetu. To druhé neplatí, to první bohužel ano. Protože sama Evropská komise spočítala, že pokud zavede všechna plánovaná opatření v rámci balíčku Fit for 55 do roku 2030, což je první fáze realizace Green Dealu, tak bude 120 milionů domácností na území Evropské unie potřebovat sociální dávky, aby zaplatilo energie a náklady spojené s bydlením. To znamená, že vznikne tzv. energetická chudoba! Před třemi lety na to upozorňovali senátoři, kteří vystavili balíčku Fit for 55 žlutou kartu. Bohužel, Poslanecká sněmovna se k nim nepřidala. A nepřipojila se tehdy ani vláda Andreje Babiše, aby zintenzivnila tlak proti balíčku Fit for 55. No a výsledek? Současná vláda Petra Fialy ten balíček dneska vesele naplňuje. Emisní povolenky na domácnosti, na otopové dřevo, na paliva, benzín a naftu – to jsou věci, které se mají zavádět. A ona teď účelově před volbami zpožďuje tu legislativu, která by měla být propsána i do českého právního systému. Green Deal je potřeba odmítnout stejně razantně, jako Donald Trump plánuje odmítnout Pařížskou úmluvu.

Je potřeba si říct, že přírodě pomůžeme jenom tehdy, když budeme ekonomicky silní. Pak teprve budeme mít čas a prostředky na to, zabývat se tím, jak se chováme k přírodě, jestli jsme k ní šetrní. Ale když se podíváme do chudých částí planety Země, tak zjistíme, že tam vůbec žádnou ekologii neřeší, protože hlavním tématem je, jestli se vůbec najedí a jak zvládnou přežít. A pokud se ekonomicky zdevastujeme, jak to plánuje Green Deal, pak nám ve finále taky zbydou jenom problémy, jak zařídit, abychom přežili, měli co do úst a tak dále. Nakonec nebudeme schopní ani přemýšlet, jestli jsme dostatečně šetrní k naší přírodě.

Takže my jako Svobodní jsme pro ochranu přírody, ale cílenou. Pro ochranu, která vyplývá z vlastních zájmů občanů, to znamená, že lesníci, zemědělci a další mají ten nejlepší zájem, aby si nezdevastovali prostor, ve kterém jsou hospodářsky aktivní. Naopak úředníci v Bruselu vůbec netuší, co je potřeba dělat, aby krajina zůstala použitelná.

Na prosincovém kongresu strany, kterou jsme zmiňovali jako vašeho potenciálního

partnera – Motoristů, padlo, že vliv člověka na oteplování planety je zcela minimální. Souhlasíte tedy?

Vliv člověka na měnící se klima je určitě zanedbatelný. Naopak vliv člověka na lokální podmínky pro život, například na sucho nebo tepelné ostrovy uvnitř velkých měst, je významný. Ve chvíli, kdy vám slunce praží na zelený les, anebo naopak na parkoviště, které je zaasfaltované, existuje veliký rozdíl v tom, jaká je konkrétně v okolí teplota.

A vy jste schopen například prostřednictvím toho, jak hospodaří zemědělci, ovlivnit, jestli je větší nebo menší eroze. Nebo jestli je potom ve finále větší sucho na polích, když se intenzivně pěstuje opakovaně nějaká náročná plodina, řepka, kukuřice a další. Ovlivníte tak ale stav půdy, ovšem již nemůžete ovlivnit to, jestli bude růst teplota na celé planetě v rámci průměru.

To jsou věci, které se měnily i v období, kdy tady žádný člověk nebyl, a my máme jedinou možnost se těm změnám přizpůsobovat. Však teď děláme rozhovor v místě, které je kousek od čtvrti Vinohrady, kterou založil Karel IV. a pěstovala se tady vinná réva. Bylo to období středověkého optima a průměrné teploty byly vyšší, než jsou dneska, přestože žádné spalovací motory neexistovaly.

Teď se vás zeptám jako právníka na to, co nás poprvé čeká v rámci voleb do Sněmovny v letošním roce. Češi v zahraničí budou moci poprvé volit korespondenčně. Opozice to označuje za protiústavní. Souhlasí Svobodní? A souhlasí Libor Vondráček jako právník?

V naší ústavě máme čtyři podmínky pro to, abychom mohli mluvit o volbách v souladu s Ústavou. Volební právo má být všeobecné, tajné, rovné a přímé. A ve chvíli, kdy my tady řešíme, že někdo může odevzdat hlas do poštovní schránky teoreticky za někoho jiného, pak se musíme bavit o tom, jestli je skutečně výkon volebního práva přímý. Pochybnosti mám pochopitelně také o tajnosti, protože když jde člověk za plentu, tak nepochybně může svůj hlas odevzdat tajným způsobem. To, že se historicky stávalo, že si v rodině rozdělili lístky již předem a pak šli do volební místnosti jenom s jedním lístkem, je věc, která se v praxi děla. Ale člověk měl stále příležitost jít za plentu a svůj hlas změnit. Zatímco v případě, kdy jde o korespondenční volbu, šanci odevzdat hlas za plentou nemá.

No a ve finále je narušená i ta rovnost, protože pokud někdo za někoho může jít volit, tak to určitě není rovné volební právo. Jeden má dva hlasy a další nemá nic.

To znamená, že minimálně tři ústavní nároky na naši volební proceduru jsou zpochybňovány a já si myslím, že nebylo potřeba je takto zpochybnit. Protože s českými volbami v zásadě žádné problémy doposavad nebyly. Občané měli důvěru ve volební výsledek a férový průběh voleb. Naopak tam, kde jsou korespondenční volby, v posledních letech důvěra výrazně klesá. To znamená, že když někdo chce, aby lidé důvěřovali demokracii, měl by si podle mého názoru velice rozmyslet, jestli bude zavádět takové neprozkoumané novoty, jako je třeba korespondenční volba, do našeho právního řádu.

S právem jako takovým souvisí i další věc, která je aktuální. A to přílepek k »lex Ukrajina«, zavádějící nový trestný čin »neoprávněné činnosti pro cizí moc«. Co si o tom myslí člověk, který je předsedou strany, pro niž je svoboda občana a jeho projevu téměř jako zákon?

Je tady poměrně dost politických stran, které odmítají tento přílepek, a dost politických stran odmítajících legislativu EU, třeba DSA, EMFA a další předpisy, kterými by chtěla Evropská unie takzvaně bojovat proti dezinformacím nebo třeba i kriminalizovat různé slovní projevy.

Já jsem toho názoru, že už legislativa, platná dnes, je špatná, takže bychom se měli vrátit o několik let zpět. Myslím, že nestačí jenom bojovat proti těm předpisům, které se na nás chystají – to by bylo

pochopitelné ještě horší. Já i všichni Svobodni jsme rozhodně proti tomu přílepku, ale ve chvíli, kdy už tady dneska máme různé soudní procesy, jejichž argumentace je opřená o slovní projevy, verbální trestné činy bez obětí, to znamená obecně formulované trestné činy, tak to považuji za velkou chybu. V trestním právu – a byla to vždycky výsada právních států – byly konkrétní trestné činy definovány dostatečně jednoznačně, aby člověk věděl, jestli se něčeho dopouští a si zaslouží trest. A společnost to takhle přijímala. To znamená, pokud někdo někoho zabije, oloupí, znásilní, pak si za to zaslouží trest, a v momentě, kdy daný čin páchá, tak si to uvědomuje.

Problém vzniká ve chvíli, kdy člověk něco napíše na Facebooku a teď se nad tím potkávají různé orgány a diskutují, jestli je ten výrok správný nebo špatný. Jestli to byla metafora jako v případě pana premiéra, kdy řekl, že jsme ve válce, anebo jestli to, že jsme ve válce, je poplašná zpráva, což bylo přisuzováno panu Vrabelovi. Tohle už je známka faktu, že naše současné předpisy nejsou v pořádku a že umožňují dvojí výklad. A v nějaké společensky vypjaté situaci to pochopitelně dojde do toho stavu, v jakém jsme dneska. Takže se loví lidé jako pan Čermák někde v polských lesích, ale nejsme schopni objasnit kriminalitu, která je skutečně závažná. Takovou, jež je spojena s konkrétními oběťmi. Místo toho policie řeší kriminalitu u verbálních projevů bez obětí. A Svobodní opakovaně připomínají své stanovisko k trestnímu řádu, že jediné projevy, které bychom měli kriminalizovat, jsou ty, které přímo navádí k páchání závažných trestných činů. A to i ve fázi přípravy. Například když já vám řeknu, *»tady máte zbraň, počkejte si na něj, v 6 hodin mu končí služba, půjde tamhle na zastávku a tam ho zastřelte«,* tak se dopouštím trestného činu. Nebo když tím někomu vyhrožuji. Ale určitě se to nemá týkat nějakého plácání nesmyslů na Facebooku.

Petr Kojzar

Převzato z iportál24.cz

https://svobodni.cz/novinky/s-motoristy-se-snazim-spolupracovat-prubezne-ale-jsou-i-jine-varianty-rika-pred-volbami-do-snemovny-predseda-svobodnych-vondracek